

Young adult Erna Sassen begrijpt de onmacht

Bekaf van de wereld die voortraast

Erna Sassen schrijft over jongeren die worstelen met de ingewikkeldheid van het leven. Nu is er een nieuw boek en een theaterbewerking. 'Het is goed als jongeren hun woede opzoeken en er iets mee doen.'

Joukje Akveld
HAARLEM

Twee fragmenten:

Op een dag brult Boudewijns vader: 'Het kan me geen moer schelen hoe je je dagen doorbrengt, maar vanaf nu schrijf je elke dag een stukje in dit schrift. (...) En je luistert elke dag naar tenminste één van deze cd's. Zo niet, dan laat ik je opnemen in een psychiatrische inrichting.'

Uit: Dit is geen dagboek

'Ik denk dat ik mij morgen maar eens van Kant ga maken

Als Het Weer een beetje meezit tweede paasdag, lekker rustig op de weg'

Uit: Er is geen vorm waarin ik pas

Je zou kunnen zeggen dat de personages uit de jongerenromans van Erna Sassen (1961) met een depressie kampen. Dat ze overspannen zijn of een burn-out hebben. Alleen, daar houdt ze dus niet van. Van die labels, van dat etiketten plakken. Zelf gebruikt ze die woorden bewust niet.

"Juist bij jongeren vind ik het gevaarlijk zulke dingen te benoemen. Als je vijftien bent, is het moeilijk die verhalen over jezelf niet te geloven. Voor je het weet ben je dat probleem."

Via een omweg kwam Sassen uit bij het schrijven, na de Kleinkunstacademie, televisie (*Medisch Centrum West*), radio (*Zalige liefdeslijn*), theatervoorstellingen – met anderen en solo. In 2004 publiceerde ze haar eerst kinderboek, vijf jaar later maakte ze met *Dit is geen dagboek* de overstap naar jongeren.

Wrange grappen

"De toon ligt dicht bij de teksten die ik voor mijn eigen voorstellingen schreef. Alleen gingen die echt over mijzelf, wat het moeilijker maakte, enger. Nog steeds raakt wat ik schrijf aan mijn eigen wereld, maar nu kan ik er personages tussen schuiven. Zelf vond ik kind zijn niet fijn. Ik was een ongelooflijke stresskip, een perfectionist. School ervoer ik als een gevangenis, de adolescentie als een heftige tijd. Dat gevoel altijd maar

de beste te moeten zijn. Dat je anders niet mocht bestaan."

"Jongeren van nu hebben het niet makkelijker volgens mij. Ze staan voortdurend met elkaar in contact via sociale media, maar open zijn over je angsten of zeggen dat je je eenzaam voelt, doe je niet op Facebook. En een afspraak is makkelijk afgezegd met een appje."

Twee weken geleden verscheen Sassens derde roman voor jongeren, *Er is geen vorm waarin ik pas*. Vanavond en morgenavond speelt de theaterbewerking van *Dit is geen dagboek* in De Krukeling, onder regie van haar man Aike Dirkzwager. Beide boeken werden lovend onthaald.

In korte tijd ontwikkelde Sassen zich tot een van de eigenzinnigste stemmen in de Nederlandse *young adult*-literatuur. Haar verhalen lezen als hartenkretten van gevoelige, intelligente tieners. Boudewijns moeder pleegde zelfmoord, Tessel werd verliefd op haar leraar. Bekaf zijn ze van de wereld die maar voortraast. Maar ook: opstandig, boos, bang.

In hoofdletters smijten ze hun onmacht op papier. Ongestructureerd, met veel uitroptekens en zonder zichzelf te sparen, maar óók met zelfspot – Sassens personages stapelen wrange grap op wrange grap. "Ik heb veel lol in het opzoeken van de woede van mijn personages en het transformeren van die woede in gedachten en dialogen. Daar geloof ik heel erg in, voor die jongeren zelf ook, bedoel ik. Dat ze hun woede opzoeken en daar iets mee doen."

Filmische composities

In de verhalen speelt muziek een belangrijke rol. Boeken met een soundtrack zijn het: geen moderne popmuziek, maar *Stabat Mater* van Pergolesi en *Canto Ostinato* van Simeon ten Holt.

"De uitgever wilde in *Dit is geen dagboek* liever muziek die jongeren meer aanspreekt, maar Boudewijn zit tegen een depressie aan, dan ga je niet zitten zwelgen bij een romantisch nummer. Zijn vader dringt hem zijn eigen muziek op en hoewel Boudewijn zich er aanvankelijk tegen afzet, wordt hij erdoor meegenomen."



“In de voorstelling zit overigens geen Pergole-
si. Gezongen klassieke muziek op toneel is nog-
al heftig voor jongeren, je wilt ook niet dat ze
weglopen. Aike heeft daarom meer filmische
composities gekozen. Nee, daar kregen we geen
ruzie over; ik vind hem altijd heel goed in zijn
muziekkeuzes.”

Erna Sassen: Er is geen vorm waarin ik pas.

Leopold, 211 blz., € 15,99 (13+)

Beer Muziektheater: Dit is geen dagboek.

Vanavond en morgenavond in De Krakeling (13+)

**‘Gezongen klassieke
muziek op toneel is nogal
heftig voor jongeren – je
wilt niet dat ze weglopen’**



→ **Erna Sassen: 'Jongeren van nu hebben het
niet makkelijker.'** FOTO DINGENA MOL

